

SKOLFS 2022:187

Utkom från trycket
den 9 juni 2022

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter
(SKOLFS 2020:9) om ämnesplan för ämnet
lantbruksmaskinteknik i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 17 maj 2022.

Med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2020:9) om ämnesplan för ämnet lantbruksmaskinteknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2022.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Anette Levin

Lantbruksmaskinsteknik

Ämnet lantbruksmaskinsteknik behandlar funktion hos samt service, underhåll, inspektion, felsökning och reparationer av vanligt förekommande fordon och redskap som används i lantbruket.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet lantbruksmaskinsteknik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om vanligt förekommande fordon och redskap som används inom lantbruket samt deras olika system och komponenter. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att genomföra service, underhåll och inspektion av fordon och redskap. Genom undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla förmåga att genomföra enklare felsökning och reparationer.

Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda manualer och relevanta informationssystem. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser inom området.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla en yrkesidentitet och ett yrkesmässigt språk samt förmåga att kommunicera med såväl arbetskamrater som kunder. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla en förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta med problemlösning såväl självständigt som tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förmåga att dokumentera och kvalitetssäkra arbetet samt reflektera över hur arbetsprocessen har påverkat resultatet.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kommer att möta i yrkeslivet. Dessa uppgifter ska ge eleverna möjlighet att arbeta med problemlösning under laborativa former.

Undervisningen i ämnet lantbruksmaskinsteknik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om olika lantbruksfordon och redskap, deras olika system och komponenter samt hur de samverkar.
2. Förmåga att genomföra service, underhåll och inspektion av lantbruksfordon och redskap.
3. Förmåga att genomföra enklare felsökning och reparationer av lantbruksfordon och redskap samt deras olika utrustningar, system och komponenter.
4. Förmåga att använda specialverktyg samt verktyg och övrig utrustning.
5. Förmåga att använda manualer, scheman och digitala informationssystem i samband med felsökning och reparationer.

6. Förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser.

7. Förmåga att använda ett yrkesmässigt språk samt kunna anpassa språket efter målgruppen.

Kurser i ämnet

Lantbruksmaskinteknik, 100 poäng, som bygger på mobila maskiner – system- och diagnos 2.

Lantbruksmaskinteknik, 100 poäng

Kurskod: LAKLAN0

Kursen lantbruksmaskinteknik omfattar punkterna 1–7 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Olika lantbruksfordon, deras konstruktion, funktion, system och komponenter samt deras användningsområden, bland annat traktorer och tröskor.
- Olika redskap, deras konstruktion, funktion, system och komponenter samt deras användningsområden, bland annat vallskördemaskiner, jordbearbetningsmaskiner och såmaskiner.
- Metoder för och genomförande av service, underhåll och inspektion av lantbruksfordon och redskap.
- Konsekvenser av eftersatt underhåll beträffande ekonomi, driftstörningar och trafiksäkerhet.
- Metoder för och genomförande av felsökning, diagnostisering och reparationer av lantbruksfordon och redskap, deras olika utrustningar samt system och komponenter.
- Metoder för och genomförande av demontering, montering och justering av komponenter i samband med reparationer.
- Rutiner för servicearbeten hos kund.
- Metoder för användning av specialverktyg på ett kvalitetsmässigt sätt samt vård av dessa.
- Fordons- och redskapstillverkarens anvisningar och teknisk information på svenska och engelska.
- Arbetsinstruktioner, servicelitteratur och system för reservdelsbeställning på svenska och engelska.
- Säkerhet på arbetsplatsen och förebyggande av person- och egendoms-skador.
- Lagar och andra bestämmelser som gäller för arbetet.
- Arbete med problemlösning och uppgifter såväl självständigt som tillsammans med andra.
- Yrkesmässigt språk, kommunikation och målgruppsanpassning.

Betyget E

Eleven beskriver **översiktligt** funktionsprinciper för och konstruktioner av olika lantbruksfordon och redskap, deras olika system och komponenter samt hur de samverkar.

Eleven utför, **i samråd** med handledare, service, underhåll och inspektion av olika lantbruksfordon och redskap. Dessutom utför eleven, **i samråd** med handledare, i bekanta situationer felsökning och reparationer av olika lantbruksfordon och redskap. Vid reparationer utför eleven, **i samråd** med handledare, i bekanta situationer den demontering, montering samt justering av komponenter som arbetet kräver.

I arbetet använder eleven **med viss säkerhet** rätt arbetsmetod och med **visst** handlag specialverktyg, verktyg och utrustning. Dessutom använder eleven **med viss säkerhet** manualer, scheman och digitala informationssystem. Eleven arbetar på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser samt fordons- eller redskapstillverkarens krav.

När eleven kommunicerar med kunder och arbetskamrater använder eleven **med viss säkerhet** ett yrkesmässigt språk. I kommunikationen med kunder anpassar eleven språket efter målgruppen. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **tillfredsställande**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **utförligt** funktionsprinciper för och konstruktioner av olika lantbruksfordon och redskap, deras olika system och komponenter samt hur de samverkar.

Eleven utför, **efter samråd** med handledare, service, underhåll och inspektion av olika lantbruksfordon och redskap. Dessutom utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta situationer felsökning och reparationer av olika lantbruksfordon och redskap. Vid reparationer utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta situationer den demontering, montering samt justering av komponenter som arbetet kräver.

I arbetet använder eleven **med viss säkerhet** rätt arbetsmetod och med **gott** handlag specialverktyg, verktyg och utrustning. Dessutom använder eleven **med viss säkerhet** manualer, scheman och digitala informationssystem. Eleven arbetar på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser samt fordons- eller redskapstillverkarens krav.

När eleven kommunicerar med kunder och arbetskamrater använder eleven **med viss säkerhet** ett yrkesmässigt språk. I kommunikationen med

kunder anpassar eleven språket efter målgruppen. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **tillfredsställande**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

| Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **utförligt och nyanserat** funktionsprinciper för och konstruktioner av olika lantbruksfordon och redskap, deras olika system och komponenter samt hur de samverkar.

Eleven utför, **efter samråd** med handledare, service, underhåll och inspektion av olika lantbruksfordon och redskap. Dessutom utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta **men även nya** situationer felsökning och reparationer av olika lantbruksfordon och redskap. Vid reparationer utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta **men även nya** situationer den demontering, montering samt justering av komponenter som arbetet kräver.

I arbetet använder eleven **med säkerhet** rätt arbetsmetod och med **mycket gott** handlag specialverktyg, verktyg och utrustning. Dessutom använder eleven **med säkerhet** manualer, scheman och digitala informationssystem. Eleven arbetar på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser samt fordons- eller redskapstillverkarens krav.

När eleven kommunicerar med kunder och arbetskamrater använder eleven **med säkerhet** ett yrkesmässigt språk. I kommunikationen med kunder anpassar eleven språket efter målgruppen. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **gott**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

